

Nærings- og handelsdepartementet

Boks 8014 Dep
0030 Oslo

HØRINGSUTTALELSE: NÆRINGSPOLITIKK FOR ELEKTRONISK INNHOLD**Om Mediebedriftenes Landsforening og NettForum**

Mediebedriftenes Landsforening (MBL) er mediebedriftenes organisasjon. Mediebedriftenes Landsforening har 289 medlemsbedrifter, hvorav 159 er aviser. I tillegg har vi en rekke trykkerier, distribusjonsselskaper, annonsesamkjøringer og internettselskap som medlemmer.

NettForum er MBLs gruppering for innholdsleverandører på nett. NettForum skal arbeide for å skape muligheter for en bærekraftig utvikling og gode rammevilkår for leverandører av digitalt innhold i Norge. Det vil blant annet si:

- Å fremme de nye elektroniske kanalene som annonsekanal(er), og ha som mål at den dokumentasjon som annonsørene etterspør fremskaffes. Videre skal NettForum arbeide for å øke kunnskapen om disse kanalene som annonsekanal
- Å arbeide aktivt i forhold til offentlige myndigheter, politikere o.a. for å skape forståelse for innholdsbransjens behov og særpreg
- Å forvalte de avtaler om betalingssystemer på nett som er inngått mellom medlemsbedriftene og eSolutions, og arbeide for at den løsningen som er valgt blir bransjestandard.
- Å arbeide for en mer rettferdig fordeling av de verdier som innholdsleverandørene er med på å skape. Herunder også utrede ulike modeller for å ta betalt for innhold og tjenester på nettet
- Å arbeide aktivt i forhold til rettighetsproblematikk i digitale medier. Blant annet kopiering samt bruk av lyd / musikk, bilder og video.

NettForums medlemmer består, i tillegg til MBLs medlemmer, av blant andre TV 2 Nettavisen, Eniro (SOL og Kvasir), nrk.no, Dagbladet.no og Finn.no.

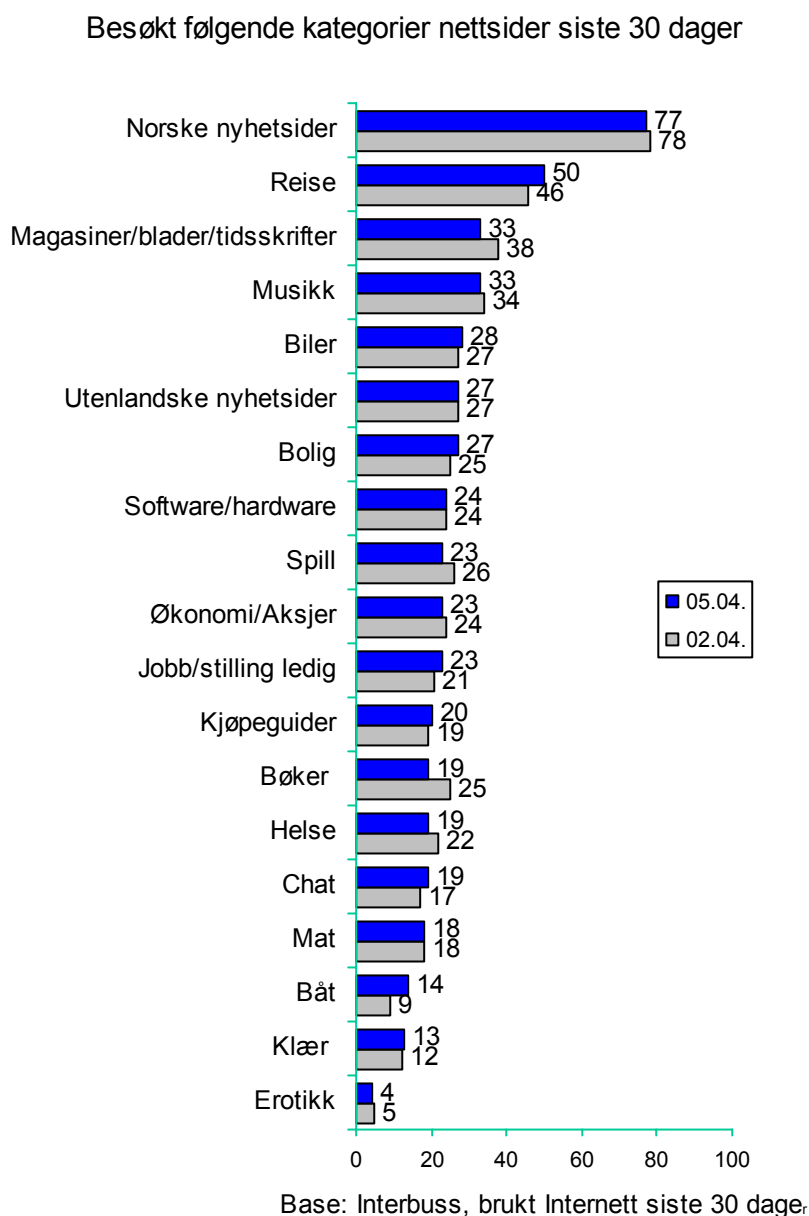
Hovedpunkter i vår høringsuttalelse

- kvalitetsmessig godt norsk innhold er avgjørende for den videre utvikling av de elektroniske kanalene
- forholdet mellom innholdsleverandører og teknologiselskaper må utredes
- det må sørges for fornuftige rammebetingelser gjennom at det innføres rettighetsregimer som lar eierne av innhold utnytte potensialet selv
- offentlig og privat virksomhet bør finne frem til en arbeidsdeling der:
  - o offentlige investeringer benyttes til produksjon og tilrettelegging av gode grunndata
  - o offentlige grunndata (oligatoriske) bør som prinsipp være gratis tilgjengelig og uten restriksjoner på bruk (copyright etc.)
  - o private virksomheter forestår produktutvikling og verdiøkning basert på tilgjengelige grunndata.

Innholdsleverandørene og rammebetingelsene

Det er av avgjørende betydning at det skapes kvalitativt godt norsk innhold, som er med på å bevare norsk språk, kultur og identitet. De nettstedene som MBL/NettForum representerer er blant de aller viktigste driverne i utviklingen (se figur 1). Viktigheten av godt norsk innhold var MBLs hovedbudskap i høringen om e-Norge 3.0. MBL/NettForum ønsker innledningsvis å ta opp et par punkter som ikke er direkte relatert til de spørsmål som stilles i høringsbrevet, men som likevel er avgjørende for utviklingen innenfor elektronisk innhold, og som står sentralt i Pharos rapport.

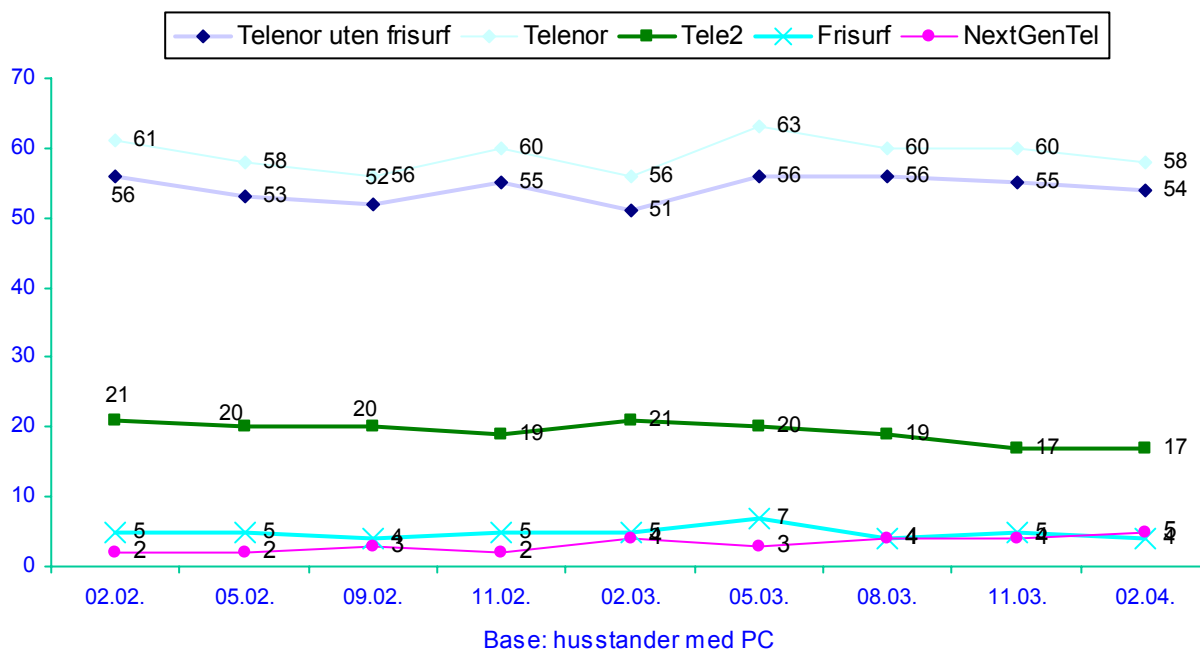
Figur 1
Bruk av Internett

Kilde: Kilde: Gallup Interbuss nr 2 2004

MBL pekte sin høring til e-Norge 3.0, datert 14. januar 2002, på en rekke punkter av betydning for utviklingen i innholdsbransjen. Vi påpekte skjevheten som eksisterer mellom innholdsleverandørene og distributørene. Denne skjevheten skyldes for en stor grad den manglende konkurransen blant teleselskaper og internettleverandører i Norge, se figur 2. Denne manglende konkurransen finner vi både i mobile og faste nett.

Figur 2
Internettleverandør - markedsandeler

Kilde: Gallup Interbuss nr 2 2004

Vi vil nok en gang understreke at dette er en svært uheldig situasjon. For innholdsleverandørene er det slik at de ikke har kontroll over sin egen distribusjon. Innholdsleverandørene er avhengig av teleselskapene for å få ut sine produkter og få etablert et forretningsmessig forhold til sine brukere. Prisene for denne distribusjonen er diktert av teleselskapene, og man er helt uten mulighet til å bruke alternative leverandører.

Når vi beveger oss over på mobile plattformer ser vi også at Telenor er en konkurrent, som etablerer egne tjenester.

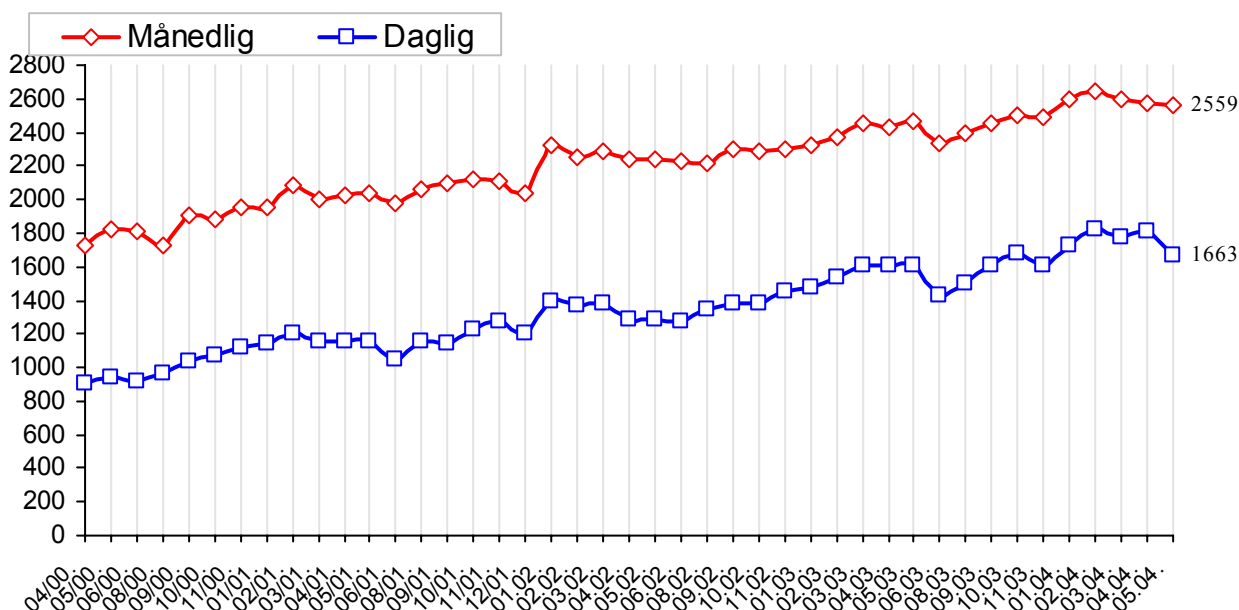
I Sem-erklæringen bebudet regjeringen en studie som bla skal belyse konkurranseforholdet mellom innholdsleverandører og teknologiselskaper:

”Samarbeidsregjeringen vil gjennomføre en bred studie av utfordringene innenfor sammensmeltning av data, telefoni og medieteknologi samt konkurranseforholdet mellom innholdsleverandører og teknologiselskaper. Målet er å legge til rette for langsiktige politiske beslutninger og å stimulere nyskaping og næringsutvikling.”

MBL/NettForum har i ulike sammenhenger etterlyst dette arbeidet, som av oss oppfattes som svært viktig.

Et annet hovedpoeng for oss i vårt høringssvar til e-Norge 3.0 var nødvendigheten av å få etablert en helhetlig mediepolitikk, der også Internett er en naturlig og integrert del. Vi påviste i 2002 hvordan Internett var etablert som en svært viktig kanal. Denne utviklingen har ytterligere akselerert de senere år (se figur 3), og behovet for å se de ulike mediekanalene i sammenheng er ikke redusert de siste par årene.

Figur 3
Bruk av Internett

Kilde: Gallup Interbuss nr 2 2004

Rettigheter – et viktig moment

MBL har etablert et selskap som håndterer digitale rettigheter på vegne av sine medlemmer. Selskapet, Mediebedriftenes Klareringstjeneste, er 100 prosent eid av MBL, og har inngått avtaler om digital kopiering med alle medieovervåkingsselskaper som opererer i det norske markedet. Vi har også fått på plass noen få direkteavtaler, men dette er et arbeid som så vidt er startet.

Mediebedriftens Klareringstjeneste baserer sin virksomhet på Journalistavtalen som er inngått mellom MBL og NJ.

MBL/NettForum ønsker å understreke viktigheten av at det er Mediebedriftenes Klareringstjeneste som skal inngå avtaler om digital kopiering på vegne av våre medlemmer. Dersom det etableres en avtalelisens for digital kopiering, vil det være svært uheldig for våre medlemmers mulighet for videreutvikling dersom en slik avtalelisens for presseområdet ikke blir gitt til Mediebedriftenes Klareringstjeneste. Kontroll med rettigheter og distribusjon er av essensiell karakter for videreutvikling av elektronisk innhold produsert av våre medlemmer.

Vi ønsker å understreke at vi anser det som en selvfølge at all offentlig virksomhet respekterer rettighetshavernes rettigheter, og sørger for å inngå de avtaler som må til for at digital kopiering/eksemplarframstilling skjer i lovlige former.

Tilgang til og prising av offentlig informasjon.

iii) *Utforme strategi og praksis for det offentlige som eier-, produsent og leverandør av elektronisk innhold.*

”Er det spesielle problemstillinger knyttet til noen av disse rollene i forhold til produksjon av elektronisk innhold. I rapporten fremheves også betydningen av det offentlige som marked for innholdsprodusenter. Vi ber høringsinstansene kommentere dette.”

MBL/NettForum mener at det er et naturlig mål at all offentlig informasjon er enkelt tilgjengelig for videreutnyttelse, slik at det er mulig å oppfylle idealene om en gjennomslukt, åpen og publikumsvennlig offentlig forvaltning. Innholdsleverandørene har sitt primære fokus på å formidle informasjon på en profesjonell måte, i de kanaler som publikum etterspør. Innen det elektroniske området vil dette innebære å utnytte de ulike elektroniske kanalene, og finne hvilken informasjon som egner seg best i hvilken kanal.

Tilgang til offentlig informasjon av ulik karakter har til nå vist seg å være problematisk. Problemene består i ulike ting, men format og pris er de viktigste hinderne.

For å kunne viderebringe offentlig produsert informasjon må data forefinnes i et format som er håndterlig. Videre er det en forutsetning at slik informasjon tilgjengeliggjøres til en pris som muliggjør videre forretningsutvikling.

I en del tilfeller opererer offentlige virksomheter som tilbydere av produkter som er i direkte konkurranse med det private aktører tilbyr. Det er essensielt at disse virksomhetene ikke utnytter den monopolmakt de har som leverandør av grunnlagsinformasjon.

I rapporten ”On the House or Pay to Play” ført i pennen av Arbeidsgruppen for elektronisk innhold og betalingsløsninger i april 2003, på vegne av Fellesforum for ehandel tas det offentliges rolle som eier og leverandør av elektronisk innhold opp til gjennomgang. Konklusjonen i rapporten er sammenfallende med det MBL/NettForum hevder.

I rapporten heter det blant annet:

”I Europa er offentlig sektor størst på innholdsproduksjon. Pira-rapporten anslår verdien til 68 milliarder euro årlig. Vi har ikke tilsvarende tall for Norge, men SSB, Brønnøysund-registrene, Statens karteverk og Norsk eiendomsinformasjon omsetter elektroniske informasjonsprodukter for 105 millioner norske kroner. Det er samlet sett vanskelig å se en gjennomgående politikk for utnyttelse og gjenbruk av offentlig informasjon i Norge. De viktigste hindrene er vanskelig tilgang på grunndata og uklar prispolitikk. Dersom verdiene av investeringer i offentlig informasjon i Sverige legges til grunn, er det grunn til å tro at det i Norge er en urealisert verdiskapning fra offentlig informasjon på grovt sett 14 milliarder norske kroner. Det er grunn til å tro at det kan skapes betydelige verdier gjennom å overlate mer av verdiøkningen av offentlig informasjon til privat næringsvirksomhet, fremfor at det offentlige driver konkurrerende virksomhet. Dette krever endring av politikk, som på sin side vil kunne legge til rette for skapelsen av en sunn og konkurransedyktig innholdsindustri.”

Pira International hevder i rapporten Commercial Exploitation Of Europe's Public Sector Information, som er kildemateriale for overnevnte rapport, at dagens regime for prising av offentlige tjenester er kontraproduktivt.

Blant annet påpekes det at man ved marginalprising kan oppnå økte skatte- og avgiftsinntekter og reduserte sosiale kostnader som følge av høyere kommersiell aktivitet. Lavere priser vil gi økt markedsstørrelse. En dobling av markedsstørrelsen ved å gå bort fra lisensprising vil skape økte skatteinntekter som mer enn kompenserer for inntektsfallet.

Det er MBL/NettForums syn at offentlig og privat virksomhet bør finne frem til en arbeidsdeling der:

- offentlige investeringer benyttes til produksjon og tilrettelegging av gode grunndata
- offentlige grunndata (oligatoriske) bør som prinsipp være gratis tilgjengelig og uten restriksjoner på bruk (copyright etc.)
- private virksomheter forestår produktutvikling og verdiøkning basert på tilgjengelige grunndata.

Vi ønsker også å peke på at dersom informasjon prises for høyt vil vi kunne havne i den situasjon at vi blir importør av slik informasjon, noe som knytter seg direkte til det siste punktet i høringsbrevet, pkt iv) som berører forholdet mellom Norge og andre land.

Avslutningsvis ønsker vi å understreke viktigheten av at det offentlige gir de elektroniske kanalene den oppmerksomhet de fortjener. Dette innebærer også at den unike mulighet Internett gir som annonsekanal blir benyttet i langt større grad enn tilfellet er i dag.

For enkelhets skyld vedlegges vårt høringsinnspill til e-Norge 3.0.

Med vennlig hilsen
MEDIEBEDRIFTENES LANDSFORENING
NETTFORUM

Geir E Engen
Fagsjef